

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Ústav dějin křesťanského umění

Posudek vedoucího/vedoucí diplomové práce

jméno vedoucího/vedoucí PhDr. Michaela Ottová, Ph.D.

Autor/autorka práce: Gabriela Zítková
Studijní program/obor: Teologie, Katolická teologie
Název práce: Mistr žebráckého Oplakávání a jeho vzhah k Mistru
zvíkovského Oplakávání
Vedoucí práce: PhDr. Michaela Ottová, Ph.D.
Rozsah práce: 197 stran, 162 obrázků

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	Nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☒	☐	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☒	☐	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☒	☐	☐
Zpracování příloh	☐	☒	☐	☐

Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☒	☐	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☒	☐	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☒	☐	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☒	☐	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☒	☐	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☒	☐	☐	☐
C. Celkový přínos práce				
Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano		ne	
Práce je kompilační prací	☐	☒		
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☐	☒		
Práce přináší nové poznatky	☒	☐		
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐	☐		
Práce má metodologický/teologický přínos	☐	☐		
D. Průběh zpracování práce				
	ano		ne	
Autor/ka pravidelně konzultovala s vedoucím práce	☒	☐		
Autor/ka přicházela se samostatnými tvůrčími podněty	☒	☐		

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Diplomová práce Gabriely Zítkové se zabývá složitou problematikou vztahu dvou hypotetických dílen působících v jižních a jihozápadních Čechách na sklonku středověku. Jde o tvorbu Mistra Žebráckého Oplakávání a jeho vztah k Mistru Oplakávání ze Zvíkova. Tito dva hypotetičtí anonymové tvořili dle dosavadní literatury v prvních desetiletích 16. století ve dvou odlišitelných dílnách, jejichž tvorbu určuje základní vztah učitel a žák. Všechna díla tvořících oba dílenské okruhy byla připsána badateli na základě formálních komparací. Připsání do okruhů nejsou zcela jednoznačná a nebyla vždy jednotně přijata všemi badateli. Tyto nejednoznačnosti, odlišnosti a různosti vedli autorku k postulování teorie o jednom dílenském prostředí, kde mohly vzniknout všechny v dosavadní literatuře připsané sochy. Hypotéza to není neznámá, s představou jednoho dílenského okruhu pracovali badatelé počínaje J. Opitzem až do rozčlenění F. Kotrbou a J. Homolkou v 60. letech 20. století. Diplomantka se tak návrhem modelu jednoho ateliéru staví kriticky vůči dosavadním názorům, které vycházejí z formální analýzy jednotlivých děl a hypotetické představy o vývoji v rámci dílen. Zítková sama přistoupila ke studiu sochařského materiálu stejnou metodou, tedy formální analýzou a sleduje příbuznosti, analogie a rozdílnosti mezi klíčovými díly (Světice z Kralovic, Klanění tří králů z Vodňan a mnohá další). Dostává se až na limity výpovědní hodnoty formální analýzy. Srovnává slovní hodnocení formální stránky soch, publikovaných dosavadní literaturou a zjišťuje, že stejnou charakteristiku je možné použít i pro druhý stylový okruh. Nabízí tak vlastní představu jednoho ateliéru, jehož tvorba je obrovská, rozmanitá a vyvíjí se v průběhu takřka třiceti let. Nepracuje s představou jednoho vůdčího mistra, naopak předpokládá v ateliéru více tvůrčích osobností, k čemuž ji opravňují i archivní doklady o sochařích v Českých Budějovicích v závěru středověku. Její závěry neaspírají na absolutní hodnotu, spíše nabízí analogicky vedenou argumentaci znejistující protiargumenty k dosavadním názorům. V modelu se tak objevuje samozřejmě jistá složitost a individuálnost hodnocení. Její názor je dosti vyhraněný, nicméně dle mého názoru v dnešní době naprosto relevantní, ukazující limity našeho poznání u výtvarných děl, jež postrádají jakékoliv archivní opory. S jednotlivými datacemi a připsáními by bylo možné polemizovat, komplexní rozbor by však překročil rámec tohoto posudku.

Stejně věcně jako k autorským otázkám přistupuje diplomantka i k dosavadní literatuře o hledání uměleckých východisek stylu Mistra Žebráckého Oplakávání a Mistra Zvíkovského Oplakávání. Všimá si nejednoznačnosti analogií a komparací, které uvádí dosavadní literatura. Nicméně jiný klíč k bližší specifikaci stylových východisek nenalézá.

Práci Gabriely Zítkové považuji za velmi odvážnou. V mnohém nesouhlasí s dosavadním bádáním; i když postupuje stejnou metodou, dochází k návrhu odlišného modelu. Vůči dosavadním názorům je přísná, ale své závěry poctivě vysvětluje a snaží se je argumentovat detailními rozbory klíčových děl. Je si vědoma omezené výpovědní hodnoty a hypotetičnosti svých názorů. Na práci je znát, že si autorka zdatně osvojila metodu formálního rozboru i komparačního studia. Při představě dílny pracuje s konceptem publikovaným v Čechách F. Kotrbou, který by bylo možné doplnit i dalšími mladšími zahraničními autory. Každopádně je správné, že uvažuje o vzniku sochy jako o procesu kolektivním, do něhož mohlo vstoupit více individualit. V obsáhlé práci se najdou drobné formální nedostatky, stejně tak se objevují chyby v popiscích obrázků (místní jména, názvy institucí). Text je velmi obsáhlý, opatřený nesmírně bohatým poznámkovým aparátem (346 poznámek) a podrobným katalogem všech zmiňovaných děl.

Práce Gabriely Zítkové splňuje všechny požadavky na diplomovou práci.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

--

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 28.8.2010

Podpis:

